

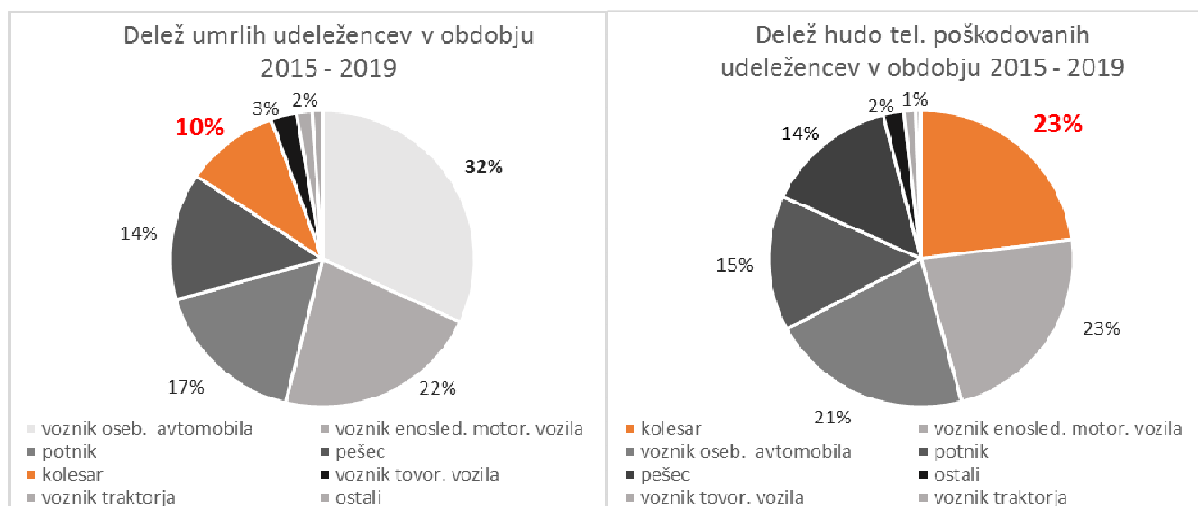

PREGLED STANJA VARNOSTI KOLESARJEV V OBDOBJU 2015 – 2019

1. Prometne nesreče in posledice v zadnjih petih letih

LETO	Št. prometnih nesreč	Posledice			delež umrlih kolesarjev v %
		Smrt	Huda tel.pošk.	Lažja tel.pošk.	
2015	1368	14	222	976	11,7%
2016	1326	13	179	991	10,0%
2017	1187	11	189	859	10,6%
2018	1210	8	189	880	8,8%
2019	1310	9	200	935	8,8%
primerjava 19/15	-4%	-36%	-10%	-4%	
primerjava 19/18	8%	13%	6%	6%	

V letu 2019 (2018) so bili kolesarji udeleženi v 1.310 (1.210) prometnih nesrečah, ki so se pripetile na slovenskih cestah. Število prometnih nesreč se je v primerjavi z letom poprej povečalo za natanko 100 prometnih nesreč oz. za 8 %. V omenjenih prometnih nesrečah je umrlo 9 (8) kolesarjev oz. 1 več kot v letu 2018. Število umrlih kolesarjev je bilo v letu zadnjih dveh letih 2018 in 2019 najmanjše v zadnjih 25 letih. Število hudo telesno poškodovanih se je prav tako povečalo – v primerjavi z letom 2018 se je povečalo za 6 % (200 v letu 2019), za 6 % se je povečalo tudi število lažje telesno poškodovanih kolesarjev (935 v letu 2019). Delež umrlih kolesarjev je v preteklih dveh letih znašal 8,8 % med vsemi umrlimi, kar je najmanj v obdobju zadnjih 5 let.

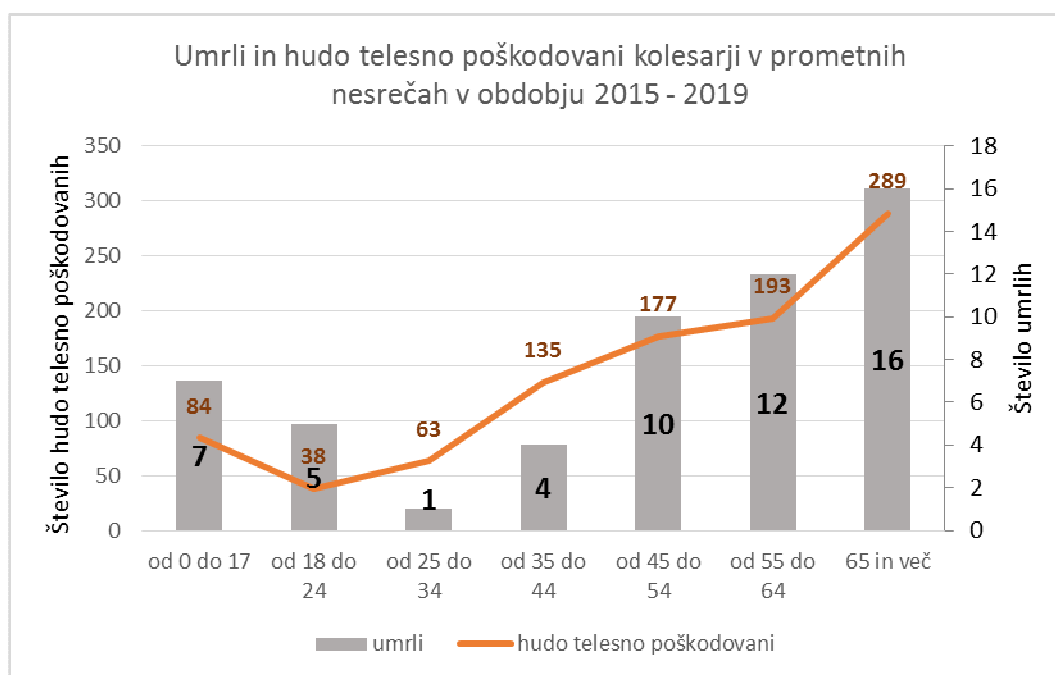
Delež umrlih kolesarjev v obravnavanem obdobju znaša 10 % med vsemi umrlimi udeleženci. Iz zgornjega grafa levo vidimo, da kolesarji ne spadajo med najbolj izpostavljene kategorije udeležencev. Ravno obratno pa je pri deležu hudo telesno poškodovanih (graf zgoraj desno). V obravnavanem obdobju je bilo največ hudo telesno poškodovanih ravno med kolesarji – delež med

vsemi udeleženci je znašal 23 %. Sledijo mu vozniki enoslednih motornih vozil (prav tako 23 %) in pešci (21 %). Ranljivi udeleženci tako skupaj predstavljajo kar 67 % vseh hudo telesno poškodovanih.

2. Umrli in poškodovani kolesarji po starostnih skupinah v zadnjih petih letih

Starostni razred	2015-2019		
	umrli	hudo telesno poškodovani	lahko telesno poškodovani
od 0 do 14	4	57	405
od 15 do 17	3	27	276
od 0 do 17	7	84	681
od 18 do 24	5	38	398
od 25 do 34	1	63	597
od 35 do 44	4	135	719
od 45 do 54	10	177	744
od 55 do 64	12	193	757
65 in več	16	289	743

Kolesarji kot udeleženci v cestnem prometu spadajo med ranljive skupine udeležencev. Predvsem ranljivi so kolesarji v starejših starostnih kategorijah. V omenjenem obdobju je največ kolesarjev umrlo v najstarejši starostni skupini 65 let in več – 16 umrlih. Največ hudo telesno poškodovanih je bilo prav tako v najstarejši starostni skupini 65 in več let – 289 hudo tel. poškodovanih. Število lažje telesno poškodovanih je precej bolj izenačeno med starostmi skupinami. Med najmlajšimi kolesarji (otroci in mladostniki) je v zadnjem 5 letnem obdobju umrlo 7 kolesarjev (2 umrli v letu 2019), 84 je bilo hudo telesno poškodovanih, 681 pa lažje telesno poškodovanih.

3. Kolesar kot povzročitelj prometne nesreče v zadnjih petih letih

LETO	smrt		S hudo tel. poškodbo		S lahko tel. poškodbo	
	Povzr. DA	Povzr. NE	Povzr. DA	Povzr. NE	Povzr. DA	Povzr. NE
2015	7	7	143	79	520	457
2016	8	5	124	55	538	453
2017	4	7	123	66	442	417
2018	4	4	123	66	436	444
2019	7	2	144	56	536	399
2015	50%	50%	64%	36%	53%	47%
2016	62%	38%	69%	31%	54%	46%
2017	36%	64%	65%	35%	51%	49%
2018	50%	50%	65%	35%	50%	50%
2019	78%	22%	72%	28%	57%	43%
Povp. 2015-2019	55%	45%	67%	33%	53%	47%

Med 9 umrlimi kolesarji v preteklem letu je bilo kar 7 takšnih, ki so povzročili prometno nesrečo v kateri so tudi umrli. Povprečni delež povzročiteljev je v zadnjem 5 letnem obdobju znašal 55 % kar pomeni, da večino prometnih nesreč, ki se končajo s smrtjo kolesarja, povzročijo kolesarji sami. Še večji delež med povzročitelji je pri prometnih nesrečah s hudo telesno poškodbo kolesarja, saj je v letu 2019 delež hudo telesno poškodovanih povzročiteljev znašal 72 % (povprečje v obdobju 2015 – 2019 je 67 %). Pri lažje telesno poškodovanih kolesarjih, je delež povzročiteljev v letu 2019 znašal 57 % - povprečje za zadnjih 5 let pa znaša 53 %.

4. Vzrok za nastanek prometnih nesreč z udeležbo kolesarjev v obdobju 2015 – 2019

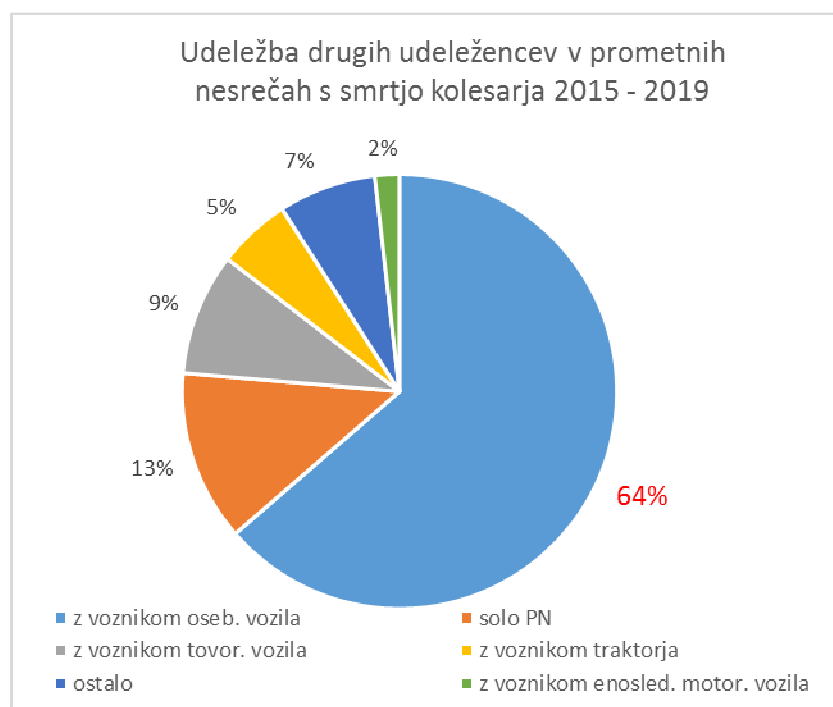
Vzrok PN	Prometne nesreče		Umrli kolesarji	
	Št. PN	Delež v %	št. umrlih	Delež v %
neupoštevanje pravil o prednosti	1665	26%	12	22%
ostalo	1515	24%	5	9%
neprilagojena hitrost	1437	22%	19	35%
neppravilna stran/smer vožnje	1065	17%	10	18%
premiki z vozilom	362	6%	0	0%
neppravilno prehitevanje	244	4%	5	9%
neustrezna varnostna razdalja	122	2%	4	7%

Najpogostejši vzrok prometnih nesreč z udeležbo kolesarjev je neupoštevanje pravil o prednosti – 26 %. Tu gre predvsem za druge udeležence v cestnem prometu, ki odvzamejo prednost kolesarju. Sledu mu neprilagojena hitrost z 22 % ter nepravilna stran oz. smer vožnje – 17 %. Omenjeni vzroki so na vrhu tudi pri umrlih kolesarjih – zaradi neprilagojene hitrosti je umrlo skupaj 19 kolesarjev (35 %), zaradi neupoštevanja pravil o prednosti 12 kolesarjev (22 %) in zaradi nepravilne strani oz. smeri vožnje 10 kolesarjev (18 %). Zaradi omenjenih treh vzrokov je skupaj umrlo 75 % vseh kolesarjev v obravnavanem obdobju.

Vzrok PN – povzročitelj kolesar	Prometne nesreče		Umrli kolesarji	
	Št. PN	Delež v %	št. umrlih	Delež v %
neprilagojena hitrost	1261	34%	6	20%
nepravilna stran/smer vožnje	866	24%	7	23%
neupoštevanje pravil o prednosti	426	12%	11	37%
ostalo	812	22%	3	10%
neustrezna varnostna razdalja	100	3%	0	0%
nepravilno prehitevanje	58	2%	0	0%
premiki z vozilom	162	4%	3	10%

Najpogostejši vzrok pri prometnih nesrečah, ki jih je povzročil kolesar je neprilagojena hitrost s kar 34 % delež oz. vsaka tretja prometna nesreča, ki jo povzroči kolesar se pripeti zaradi neprilagojene hitrosti le-tega (1.261 prometnih nesreč). Sledi mu nepravilna stran oz. smer vožnje z 24 % (866 prometnih nesreč) ter neupoštevanje pravil o prednosti 12 % (426 prometnih nesreč). Največ umrlih beležimo zaradi neupoštevanja pravil o prednosti – 11 umrlih (37 %),– 9 umrlih (27 %) in nepravilne smeri oz. strani vožnje – 7 umrlih (23 %).

5. Soudeležba v prometnih nesrečah s smrtjo kolesarja 2015 – 2019

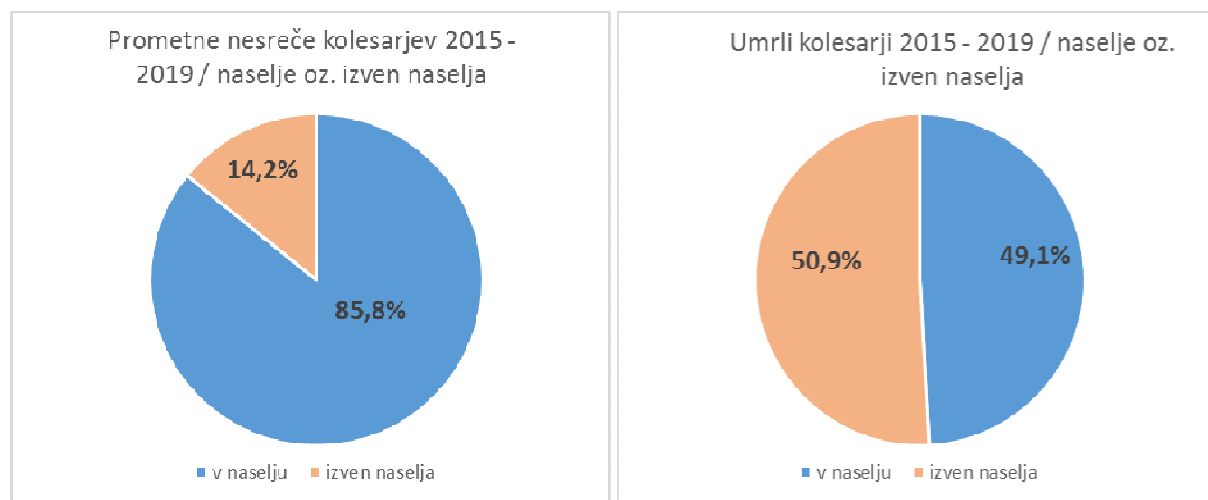
V zadnjem 5 letnem obdobju je bil v prometni nesreči s smrtjo kolesarja najbolj pogosto udeleženec voznik osebnega avtomobila in to kar v 64 % oz. v 35 prometnih nesrečah s smrtjo kolesarja. 13 % oz. 7 smrtnih prometnih nesreč je bilo takšnih, v katerih je bil udeležen kolesar sam ter v 10 % oz. 5 smrtnih prometnih nesrečah v katerih je bil udeležen voznik tovornega vozila. V treh primerih je bil kolesar udeležen tudi z voznikom traktorja ter v 1 prometni nesreči z motoristom in z vlakom. Z ostalimi udeleženci je bil udeležen v 3 smrtnih prometnih nesrečah.

6. Uporaba kolesarske čelade v prometnih nesrečah

Vrsta pošk.	Uporaba čelade	2015	2016	2017	2018	2019	SKUPAJ	SKUPAJ v %
umrli kolesarji	neznano	1	0	4	1	0	6	11%
	da	6	6	1	2	3	18	33%
	ne	7	7	6	5	6	31	56%
hudo tel. pošk. kolesarji	neznano	18	17	11	9	16	71	7%
	da	70	66	76	88	64	364	37%
	ne	134	96	102	92	120	544	56%
lažje tel. pošk. kolesarji	neznano	162	108	95	104	86	555	10%
	da	387	437	424	471	402	2121	39%
	ne	664	638	540	502	447	2791	51%

Uporaba kolesarske čelade pri kolesarjih je ne glede na težo poškodbe približno enaka. Od leta 2015 dalje 56 % umrlih kolesarjev v času prometne nesreče ni uporabljalo kolesarske čelade. Delež je enak pri hudo telesno poškodovanih, pri lažje telesno poškodovanih pa je delež neuporabe 53 %. Delež uporabe kolesarske čelade pri umrlih kolesarjih je v obdobju zadnjih 5 let 33 % (vsak tretji umrli kolesar ima čelado) ter pri hudo in lažje telesno poškodovanih 37 % oz. 39 %. Zaključimo lahko, da približno vsak tretji poškodovani kolesar v prometni nesreči uporablja kolesarsko čelado.

7. Prometne nesreče kolesarjev v ali izven naselja

Kar 85,8 % prometnih nesreč z udeležbo kolesarjev se pripeti na cestah v naselju kar pomeni, da so kolesarji precej bolj izpostavljeni za nastanek prometne nesreče ravno v naselju. Delež umrlih kolesarjev je precej bolj izenačen – od skupno 55 umrlih kolesarjev jih je 50,9 % oz. 28 umrlo na cestah znotraj naselij, 49,1 % oz. 27 pa na cestah izven naselij.

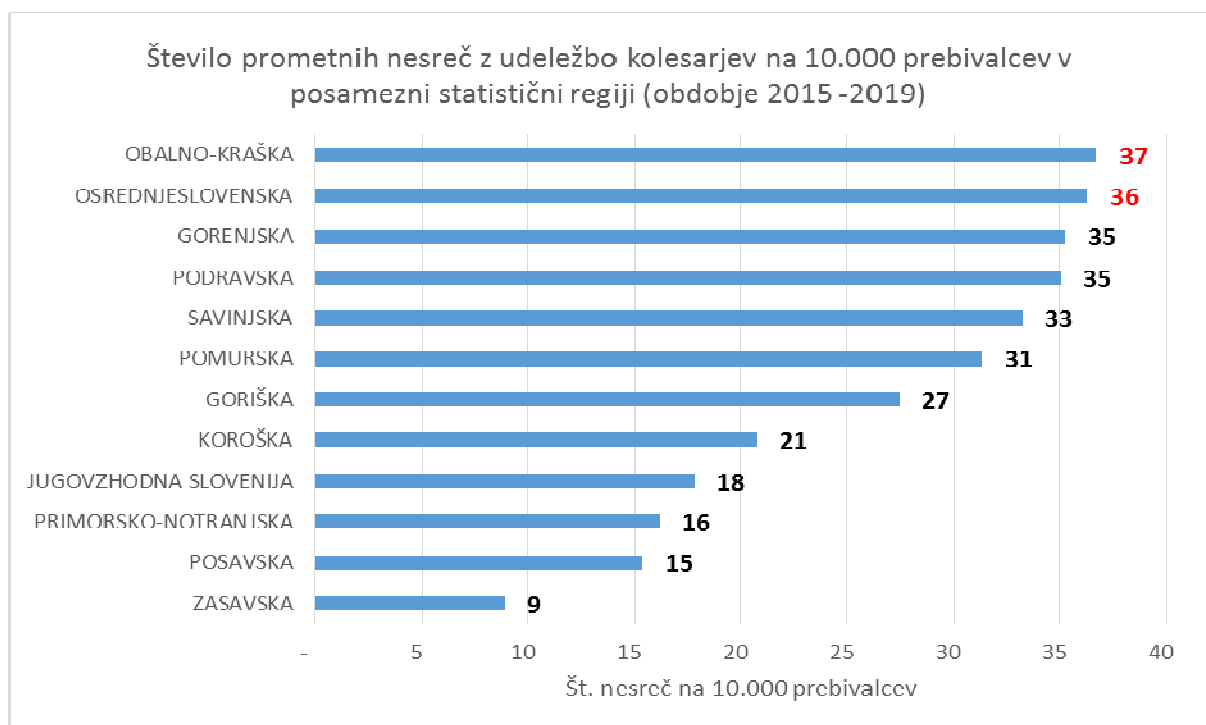
8. Kolesarji po spolu

LETO	SPOL	Umrli	Hudo tel. pošk.	Lažje tel. pošk.
2015	M	10	144	651

	Ž	4	78	325
2016	M	12	130	684
	Ž	1	49	307
2017	M	8	121	586
	Ž	3	68	273
2018	M	8	131	570
	Ž	0	58	310
2019	M	7	128	645
	Ž	2	72	290
SKUPAJ	M	45	654	3136
	Ž	10	388	1822
SKUPAJ V %	M	82%	63%	63%
	Ž	18%	37%	37%

Od leta 2015 dalje, je od 55 umrlih kolesarjev kar 45 oz. 82 % bilo moških. Moški prevladujejo tudi pri številu poškodovanih kolesarjev – 63 % vseh hudo telesno in lažje telesno poškodovanih je bilo moških.

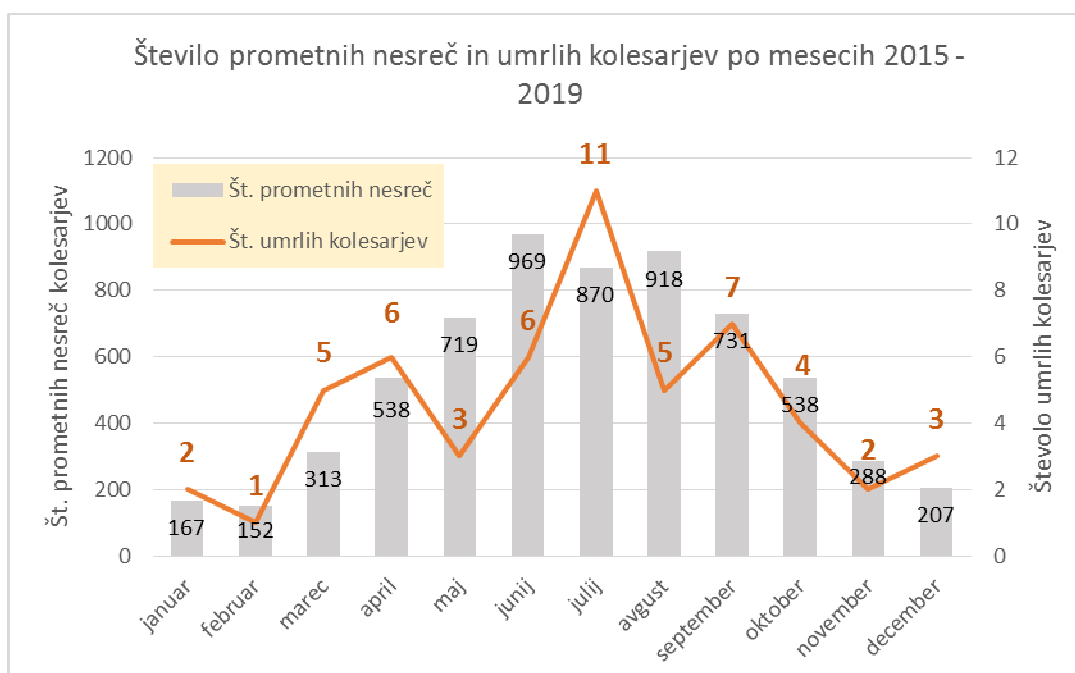
9. Prostorska razporeditev prometnih nesreč z udeležbo kolesarjev

Pogostost prometnih nesreč z udeležbo kolesarjev je različna. Če primerjamo število prometnih nesreč z udeležbo kolesarjev ter število prebivalcev v posameznih statističnih regijah (graf zgoraj) vidimo, da se statistične regije po pogostosti prometnih nesreč kolesarjev razlikujejo med seboj. Zasavska statistična regija ima najmanj prometnih nesreč z udeležbo kolesarjev na 10.000 prebivalcev – 9 prometnih nesreč. Sledita ji posavska s po 15 prometnimi nesrečami kolesarjev na 10.000 prebivalcev in primorsko-notranjska s 16 prometnimi nesrečami kolesarjev na 10.000 prebivalcev.

Ravno obratno je v obalno-kraški in osrednjeslovenski regiji. Število prometnih nesreč na 10.000 prebivalcev je v obalno-kraški regiji 4 x večje v primerjavi regijami z zasavsko regijo – kar 37 prometnih nesreč z udeležbo kolesarjev. V osrednjeslovenski statistični regiji je številka malce manjša – 36 prometnih nesreč z udeležbo kolesarjev na 10.000 prebivalcev. Upoštevati pa je potrebno tudi dejstvo, da so po tem vidiku varnejše tiste statistične regije, ki imajo manjše število prebivalcev (pod 100.000). Prav tako je potrebno upoštevati geografski vpliv na kolesarjenje.

10. Časovna razporeditev prometnih nesreč z udeležbo kolesarjev

Število prometnih nesreč kolesarjev je seveda odvisno od obdobja v letu. Največ prometnih nesreč kolesarjev se pripeti v najtoplejših mesecih in sicer med junijem in avgustom, najmanj pa v mrzlih mesecih, med decembrom in februarjem. Prav tako je s število umrlih kolesarjev – v zadnjem 5 letnem obdobju je največ kolesarjev umrlo v mesecu juliju (11 umrlih), septembru (7 umrlih) ter aprilu in juniju (po umrlih). Najmanj umrlih beležimo v februarju (1 umrli) ter januarju in novembru (po 2 umrla).

11. Vožnja pod vplivom alkohola

LETO	Prometne nesreče	Posledice		
		Smrt	Huda tel.pošk.	Lažja tel.pošk
2015	124	0	20	91
2016	141	3	27	103
2017	107	1	24	74
2018	110	2	15	85
2019	138	0	27	100
primerjava 19/15	11%	0%	35%	10%
primerjava 19/18	25%	-100%	80%	18%

V letu 2019 so kolesarji pod vplivom alkohola povzročili 138 (110) prometnih nesreč oz. 25 % več kot leto poprej. V lanskem letu zaradi alkoholiziranih kolesarjev ni umrl noben udeleženec. V prometnih nesrečah, ki jih je povzročil alkoholiziran kolesar, se je 27 (15) udeležencev hudo telesno poškodovalo – povečanje za 80 %, 100 (85) udeležencev pa je bilo lažje telesno poškodovanih – povečanje za 18 %.

12. Kršitve kolesarjev v cestnem prometu (2018 in 2019)

V preteklih dveh letih so policisti ugotovili največ kršitev kolesarjev glede nepravilne strani oz. smeri vožnje in sicer 2.668 kršitev oz. 23 % vseh ugotovljenih kršitev (število omenjenih kršitev se je v letu 2019 v primerjavi z letom poprej povečalo za 39 %). Sledi vožnja pod vplivom alkohola – 2.030 kršitev oz. 18 %, neuporaba luči – 1.544 kršitev oz. 13 % ter uporaba mobilnega telefona med vožnjo 1.395 kršitev oz. 12 %. Skupno število ugotovljenih kršitev se je leta 2019 v primerjavi z letom 2018 povečalo za 17 % (iz 5.294 na 6.179 ugotovljenih kršitev).